ל) [מו"ק יו. ע"ש],נ) [סנהדרין מו.],

בערוך ערך שן פירש (ג) [בערוך מרץ שלשוו שיננא מחודה בחלמוד מלשוו

חן שנון וי"א גדול השינים . יבשיטה מהובלת כתובות יד.

לו. וש"ו, ל) סנהדרין קו:, ו) שם ל., ו) בס"א: היודע ליוהר במעשיו, ח) [סנהדרין

הגהות הב"ח

(א) גם' כי האי גוונא

(ב) שם גבורתא למיקלא

רכיה בנורא חד הוה וכו׳

אי נמטי ליה ביד: (ג) שם

מתרה לו רבי זכור לחורחו

וכו׳ ירדה אם מן השמים

וסכסכה וכו' ומה למתגניו

מחלא: (כ) שם מאיר בני מתנמ: (ה) שם מתיר בני כך הוא חומר: (ו) שם של רשעים שנשפך ק"יו על דמן: (ו) רש"י ד"יה חי נקטיה וכו' מחן מרמי ליה יי

כל עמר וכו׳ מו החטא או

לא והס"ד: (ט) ד"ה כל דנקי אגב אימיה צמר בן

יומו שלא נתלכלך כשהוא

בגיזה וכו' כלומר מי שיש

בגדול וכו׳ והא דריש פ׳

(כ) ד"ה כל עמר דנהי אגב כל"ל ותיבת נחית נמחק:

וטנסנט זכו זמט נממג. בתורה כך: (ד) שם מאיר אשכח תמרי א

לבישותא

כי שכיב. אחר: אמרי. ברקיע לא מידן נידייניה כו': חדא הוה ביננא. תלמיד אחד היה בינינו ונכשל וילא לתרבות רעה ואין כח בין כולנו להביאו לעולם הבא: אי נקטי ליה ביד מאן מרמי ליה (D. אם אוחו אני בידו להביאו לעולם הבא מי יקחנו מידי. מרמי לשון

נוטל מידי ויש לו דוגמא בפסחים (דף יו) ארמויי ארמייה מיניה גבי ככר בפי עכבר: מאן. כמו מנאי לשון קלר הוא: שומר הפסח. של גיהנס לא עמד לפניך רבינו בבואך להוליא אחר משם: לדעסם לא נאמר. אלמא ברשיעי עסיקינן וקאמר הט אונך: הטי אונד.

לינוקא פסוק לי פסוקך א"ל יואת שדוד מה

י"ד סי' רמו סעיף ח:

תורה אור השלם 1. וְאַתִּ שֶׁדוּד מֵה תַּעֲשִׂי כי תלבשי שני כי תעדי עָדִי זְהָב כִּי תִקְּרְעִי בַפּוּךְ עֵינֵיךְ לַשָּׁוְא תִּתְיַפִּי עינֵיךְ לַשָּׁוְא תִּתְיַפִּי מְאֲסוּ בָּךְ עֹנְבִים נַפְּשַׁךְ יְבַקַשׁוּ: ירמיהוּ ד ל 2. וְלְרָשָׁע אָמֵר אֱלֹהִים מַה לְּדְּ לְסַפֵּר חֻקְּי וַתִּשְּׂא בְרִיתִי עֲלֵי פִיךְ: תהלים נ טז

3. לא נין לו וְלא נֶכֶּד בְּעַמוֹ וְאֵין שְׂרִיד בִּמְגוּרָיו: איוב יח יט בְּמְגוּרְיוּ: איוב יח יט 4. כִּי שִׁפְתֵי כֹּדָן יִשְׁמְרוּ דַעַת וְתוֹרָה יְבַקְשׁוּ מִפִּיהוּ כִּי מַלְאַךְּ יְיָ צְבָאוֹת הוּא: מלאכי ב ז בְּבְאוֹתוּווּאוּ. מֹיֹאַכּיּ בּדְּ 5. הַט אָזְנְךְּ וּשְׁמֵע דִּבְרֵי חֲבָמִים וְלִבְּךְּ תְּשִׁית לְדַעְתִּי: משלי כב יז קָן צְהִיּר. 6. שִׁמְעִי בַת וּרְאִי וְהַטִּי אָזְגַרְ וְשִׁכְחִי עַמֵּךְ וּבֵית ירים אָבירָר: תהלים מהיא 7. אָל גְנַת אֱגוֹו יְרַדְתִּי דייחר תהלים מה יא י. אָר גּפּוּר מָאהוּ דְּיִּוְיִה לְרְאוֹת בְּאבִּי הַנְּפָּוְ לִרְאוֹת הַפְּרְחָה הַגָּפָּן הַנְצוּ הָרְמּנִנִים: שיר השירים ו יא

8. לבּר יהגה אימה איה ספר אַיֵּה שׁקֵל אַיֵּה ספר ספר אַיֵּה שׁקֵל אַיֵּה ספר אֶת הַמִּגְדְּלִים: ישעיהו לג יח

9. מָשְׁבֵנִי אַחֲרֶיף נָּרוּצְה הֵבִיאַנִי הַמֶּלֶך חֲדָרָיוּ הֵבִיאַנִי הַמֶּלֶך נְזְכִּילָה רְנִשְׁמְחָה בָּּךְּ נִזְכִילָה רְדָילְּ מִיֵּיוֹ מישרים אַהבוּך:

רש"י ד"ה זמר יוני וכו' דכתיב בשיר. עיין גיטין

לעזי רש"י מישטיי"ר. ארון כלים.

שברם. והאי דבדק אחר בינוקי משום דהוה ר' מאיר מפצר ליה לחזור בתשובה ולא היה לבו בתשובה ולא היה לבו חפץ וא"ל שמעתי מאחורי הפרגוד והוא מעיקרא טינא היתה דלא פסק זמר יווני מביתו ובשעה שהיה עומד מבהמ"ד הרבה ספרי מינין היו נושרין מחיקו ויצא לתרבות רעה. זה שאמר ר' מאיר מתי אמות ואעלה עשן מקברו כלומר שיתכפרו לו עונותיו ויזכה על זה וקבל תפלתו וכיוו הוה כאן. כלומר אחד מן הקב״ה להצילו מדינה של

הא בגדול הא בקשן. והא דריש

פ׳ בתרא למו״ה (י) (דף יו.) דהוו סנו שומעניה דשמתיה רב יהודה איכא למימר דקטנים הוו דגרסי המיה וחיישי׳ דלמה מימשכי הי נמי אפילו הוו גדולים נידהו רב יהודה כיון שמלא מקום לנדותו ובדין היה כיון דסנו שומעניה. הר"ר אלחנן: בל עמר דנקי נחית(⁶⁾ אגב אימיה. כלומר מי שיראתו קודמת לחכמתו חכמתו מתקיימת ודואג ואחיתופל דלא מגני להו תורתן לפי שלא היה להם יראה כלל כדאיתא בסוטה פרק נוטל (דף כא.):

תעשי כי תלבשי שני כי תעדי עדי זהב כי תקרעי בפוך עיניך לשוא תתיפי וגו' עייליה לבי כנישתא אחריתי עד דעייליה לתליסר בי כנישתא כולהו פסקו ליה כי האי גוונא (4) לבתרא א"ל פסוק לי פסוקך א"ל יולרשע אמר אלהים מה לך לספר חקי וגו' ההוא ינוקא הוה מגמגם בלישניה אשתמע כמה האמר ליה ולאלישע אמר אלהים איכא דאמרי סכינא הוה בהדיה וקרעיה ושדריה לתליםר בי כנישתי ואיכא דאמרי אמר אי הואי בידי סכינא הוה קרענא ליה כי נח נפשיה דאחר אמרי לא מידן לידייניה ולא לעלמא דאתי ליתי לא מידן

לידייניה משום דעסק באורייתא ולא לעלמא דאתי ליתי משום דחמא אמר ר"מ מומב דלידייניה וליתי לעלמא דאתי מתי אמות ואעלה עשן מקברו כי נח נפשיה דר' מאיר סליק קוטרא מקבריה דאחר אמר ר' יוחנן גבורתא למיקלא רביה © חד הוה בינגא ולא מצינו לאצוליה אי נקטיה ביד מאו מרמי ליה מאן אמר מתי אמות ואכבה עשן מקברו כי נח נפשיה דר' יוחנן פסק קוטרא מקבריה דאחר פתח עליה ההוא ספרנא אפילו שומר הפתח לא עמד לפניך רבינו בתו של אחר אתיא לקמיה דרבי אמרה ליה רבי פרנסני אמר לה בת מי את אמרה לו בתו של אחר אני אמר לה עדיין יש מזרעו בעולם והא כתיב ילא נין לו ולא נכד בעמו ואין שריד במגוריו אמרה לו 🌣 זכור לתורתו ואל תזכור מעשיו מיד ירדה אש ומכסכה ספסלו של רבי בכה ואמר רבי ומה למתגנין בה כך למשתבחין בה על אחת כמה וכמה ור"מ היכי גמר תורה מפומיה דאחר והאמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחַגן ¢מאי דכתיב ∙כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו כי מלאך ה' צבאות הוא אם דומה הרב למלאך ה' צבאות יבקשו תורה מפיהו ואם לאו אל יבקשו תורה מפיהו אמר ר"ל ר"מ קרא אשכח ודרש זהט אזגך ושמע דברי חכמים ולבך תשית לדעתי לדעתם לא נאמר אלא לדעתי רב חנינא אמר מהכא •שמעי בת וראי והטי אזנך ושכחי עמך ובית אביך וגו' קשו קראי אהדדי לא קשיא הא בגדול הא בקטן כי אתא רב דימי אמר אמרי במערבא ר"מ יי אכל תחלא ושדא שיחלא לברא דרש רבא מאי דכתיב יאל גנת אגוז ירדתי לראות באבי הנחל וגו' למה נמשלו ת"ח לאגוז לומר לך מה אגוז זה אע"פ שמלוכלך בטים ובצואה אין מה שבתוכו נמאם אף ת"ח אע"פ שסרח אין תורתו נמאסת אשכחיה רבה בר שילא לאליהו א"ל מאי קא עביד הקב"ה א"ל קאמר שמעתא מפומייהו דכולהו רבנן ומפומיה דר"מ לא קאמר א"ל אמאי משום דקא גמר שמעתא מפומיה דאחר א"ל אמאי ר"מ רמון מצא תוכו אכל קליפתו זרק א"ל השתא קאמר מאיר בני 🖘 אומר יובומן שאדם מצמער שכינה מה לשון אומרת קלני מראשי קלני מזרועי אם כך הקב"ה מצמער על דמן של

רשעים ₪ ק"ו על דמן של צדיקים שנשפך אשכחיה שמואל לרב יהודה דתלי בעיברא דדשא וקא בכי א"ל י שינגא מאי קא בכית א"ל מי זומרא מאי דכתיב בהו ברבנן יאיה סופר איה שוקל איה סופר את המגדלים איה סופר שהיו סופרים כל אותיות שבתורה איה שוקל שהיו שוקלים קלין וחמורין שבתורה איה סופר את המגדלים שהיו שונין ג' מאות הלכות במגדל הפורח באויר ואמר רבי אָמי תלת מאה בעיי בעו דואג ואחיתופל במגדל הפורח באויר ותנן

מזרועי שילרתי זה שמת בעונו: ותלי בעיברא דדשא. נשען על הבריח: ברבון. בתלמידים היולאין לתרבות רעה: שוקלין. לדרוש קל מחמור וחמור מקל לפי המשקולת של ק"ו: במגדל הפורח באויר. י"מ שדורשין גובהו של למ"ד ודורשין בו כל זאת וי״א מגדל דור הפלגה. ולי נראה מגדל הפתוח לאויר גרסינן והן מהלכות אהלות מגדל של עץ שקורין משטיי"ר ועומד בפתח ופתחו פתוח לבקעה או לחלר שהוא אויר במסכת אהלות (פ"ד מ"א) ישנה משנה מגדל העומד באויר: ד' הדיוטות. בלעם ודואג ואחיתופל וגחזי בפ׳ חלק: טינא היתה בלבס. רשעים היו מימיהם: אחר מאי. מפני מה בא לידי כך ולא הגינה תורתו עליו: זמר יווני לא פסק מביחו. והיה לו להניח בשביל חורבן הבית רכתיב בשיר לא ישתו יין (ישעיה s כד): נושרין מחיקו. קודם שהפקיר עלמו לתרבות רעה אלמא טינא הוות בלבו: כל עמר דנחים ליורה סליק. כל למר שניתן ליורה של סממנין ללבוע עולה לו לבעו או אינו עולה

כלומר כל הלומדים לפני חכמים עולה

להן תורתן להגין עליהן מן החטא (יח:

כל דנקי אגב אימיה.(ט) שלא

נתלכלך בגיזה עולה לו לבעו כלומר

כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו

עולה לו כן נראה בעיני. ורבותי

מפרשין כל עמר דנחית ליורה סליק

כל שירד לידון בגיהנם עולה אגב אמו

למר בן יומו שלא נרמס בטיט עולה לו

הלבע כלומר שיש זכיות בידו עולה:

לשמוע ואת מעשיהם שכחי ואל תלמדי אותן: גדול. היודע ליזהר

[שלא ילמוד] ממעשיוי יכול ללמוד תורה

מפיו: מחלא. פרי החיצון הנאכל

בתמרה: שיחלת. גרעינה המרקת:

והשתה קחמר]. עכשיו שמע לקולך

ואמר שמועה מפיו: קלני מראשי.

רבי מאיר אמרה במסכת סנהדרין

(דף מו.) במדרש כי קללת אלהים

תלוי (דברים כא) קל ליתח) איני קל

ולישנא מעליא כינה הדבר כלפי

מעלה קלני מזרועי כבד אני

מוסף רש"י

בזמן שאדם מצטער. סנהדרין מו.). שכינה מה לשוז אומרת. בחיום לשוו לשון אוכורוג פנויוס נטון סיא קובלת ומתנודדת עליו, קלני מראשי קלני מזרועי. כמו שהחדם שיגע ועיף אומר ראשי כבד עלי יורועי ככד עלי (שם). שהיו סופרים כל אותיות שבתורה. שהיו נקיחים נחסרות ויתרות (סנהדרין קו:). שוקלים קלין וחמורין, יודעים לדרוע נקל וחומר (שם). במגדל הפורח באויר. ממג עליונה שלמעלה מן הלמ"ד מפני מה כפופה למטה, שוו מ"ר מפי השמועה. ל"א במגדל הפורח באויר, הנכנס לארץ העמים בשידה מיבה ומגדל אם הוא טמא אם לאו. ל"א ג' מאות הלכות במגדל הפורח באויר הכנחת מתהלי הפורח מחיר לעשות כישוף להעמיד מגדל בלחיר, כגון שלש מחות הלכות בנטיעות קשוחין, דחמרן בפרקין דלעיל (שם סח.) ולמורי נראה דה"ג שלש מחות הלכות מתגדל העומד באויר, ומשנה אחת באויר וטומאה בתוכה כלים שבתוכו טמאים וכן נראה לר' (סנהדרין קו:).

> יקב. היים אים היים במשלם מיד היים הוה גמיר מאחר והכתיב כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו כי מלאך ה' צבאות הוא וא"ר יותונן אם דומה הרב למלאך ה' צבאות יבקשו תורה מפיהו ואם לא האמות ואפסיק עשן מקברו. ור' מאיר היי מאיר הרא אחרינא אשכח וסמך עליה דכתיב הט אזנך ושמע דברי תכמים ולבך תשית לדעתי לדעתם לא נאמר אלא לדעתי מכלל שיש לך לקבל תורתו ולא דעתו. ואמרינן לאו אל יבקשו תורה מפיהו. ואצ"ג דאמרינן ר' מאיר קרא אחרינא אשכח וסמך עליה דכתיב הט אזנך ושמע דברי תכמים ולבך תשית לדעתי לדעתם לא נאמר אלא לדעתי מכלל שיש לך לקבל תורתו ולא דעתו. ואמרינן קשו קראי אהדדי ושנינן הא דאמרינן אם דומה הרב למלאך ה׳ צבאות בקשו תורה מפיהו בקטן דעביד כדעתיה דרביה דחיישינן דלמא מפיק ליה לתרבות רעה אבל גדול דכדעתא דנפשיה קא עביד הט אזנך ושמע דברי יקטיקוא אוודי שנבן ווא זאמר כן הם דומו הוד בשאתן הבשתוחה בשהוא הוד בשנה בשקר (בבד הכנותר הוד הודי הידי בשלה במ מים מוגר אמר של המהוצה במהוצה דרקש שמעת מכלהו רבנן, ושמעתהיה דריא מאר משום דגמר מאחר לא אמיל גדול ללמוד תורה מחבירו ירא שמים טפי עריף ליה. פ" שיחלא קליפתה שהיא כסותה ותיקה. פ" כמגדל הפורח. משנה ידועה היא. קלני מדרשי כבר פירשנוה בסנהדרין. פ" בעברא דדשא בבריח הדלת. אף ר" עקיבא ביקשו המלאכים לדחפו אמר הקב"ה הניחו לזקן זה ראוי הוא להסתכל

יג' מלכים וארבעה הדיומות אין להם חלק לעולם הבא אנן מה תהוי עלן א"ל שיננא מינא היתה בלבם אחר מאי זמר יווני לא פסק מפומיה אמרו עליו על אחר בשעה שהיה עומד מבית המדרש הרבה ספרי מינין נושרין

מחיקו שאל נימום הגרדי את ר"מ כל עמר דנחית ליורה סליק א"ל כל מאן דהוה נקי אגב אימיה סליק כל דלא הוה נקי אגב אימיה לא סליק ר"ע עלה בשלום וירד בשלום ועליו הכתוב אומר °משכני אחריך נרוצה ואף רבי עקיבא בקשו מלאכי השרת לדוחפו אמר להם הקב"ה הניחו לזקן זה שראוי להשתמש בכבודי